

[7/A-6]

Eng.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Sc.(SEMESTER - IV) EXAMINATION - 2018
Tuesday, 24th April, 2018
MATHEMATICS : US04EMTH05
(Calculus and Algebra - 2)

Maximum Marks : 70

Time : 10:00 a.m. to 12:00 noon

10

Que.1 Fill in the blanks.

- (1) If $f(x, y) \leq f(a, b)$, for all $(x, y) \in E \subset R^2$, then f is said to have point at (a, b) .
(a) Local extreme point (b) Global minimum (c) Global maximum (d) Constant value
- (2) Let $E \subset R^2$ and $f : E \rightarrow R$ admits the first order partial derivative at $(a, b) \in E$ then $f_x(a, b) = f_y(a, b) = 0$. Define $A = f_{xx}(a, b)$, $B = f_{xy}(a, b)$ and $C = f_{yy}(a, b)$ then $f(a, b)$ is local minimum of f if
(a) $AC - B^2$ and $A \leq 0$ (b) $AC - B^2 \geq 0$ and $A \geq 0$ (c) $AC - B^2 \leq 0$ (d) $AC - B^2 = 0$
- (3) $f(x, y) = x^4 + x^2y + y^2$ then $f_{xy} =$
(a) $2x^2$ (b) $2y$ (c) $4y$ (d) $2x$
- (4) $\nabla f =$
(a) $\sum i \frac{\partial f}{\partial x}$ (b) $\sum i \frac{\partial f}{\partial y}$ (c) $\sum i x$ (d) None
- (5) $\nabla \cdot (f\vec{v}) - f(\nabla \cdot \vec{v}) =$
(a) $\vec{v} \cdot (\nabla f)$ (b) $\vec{v}(\nabla f)$ (c) $f \cdot (\nabla v)$ (d) $\vec{v}(\nabla \cdot f)$
- (6) $\nabla \times (\nabla f) =$
(a) 1 (b) 0 (c) -1 (d) None
- (7) $\nabla^2(fg) =$
(a) $f\nabla^2g - 2\nabla f \cdot \nabla g - g\nabla^2f$ (b) $f\nabla^2g + 2\nabla f \cdot \nabla g + g\nabla^2f$ (c) $f\nabla^2g + \nabla f \cdot \nabla g + g\nabla^2f$ (d) None
- (8) $\nabla \cdot (f\nabla g) =$
(a) $f\nabla^2g + \nabla f \cdot \nabla g$ (b) $g\nabla^2f - \nabla f \cdot \nabla g$ (c) $f\nabla^2g - \nabla f \cdot \nabla g$ (d) None
- (9) In boolean Algebra $a + a =$
(a) 1 (b) 0 (c) $2a$ (d) a
- (10) In boolean Algebra $a \cdot (a + b) =$
(a) b (b) a (c) $a+b$ (d) $a \cdot b$

Que.2 Answer the following (Any Ten)

- (1) Find stationary points of $y^2 + x^2y + x^4$.
- (2) Find stationary points of $(y - x)^4 + (x - 2)^4$.
- (3) Find stationary points of $x^3y^2(1 - x - y)$.

[P.T.O.]

(1)

(4) Define : Vectorial differential operator , Gradient of a scalar field ,Laplace equation , Unit normal vector .

(5) Prove that $\nabla(fg) = f\nabla g + g\nabla f$.

(6) Find unit normal vector of following surfaces $z^2 = 4(x^2 + y^2)$ at $(1, 0, 2)$.

(7) Find Curl \vec{v} for $\vec{v} = \vec{r}|\vec{r}|^{-3}$, where $\vec{r} = x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k}$, $r = |\vec{r}|$.

(8) Prove that $\nabla \cdot (r^n \vec{r}) = (n+3)r^n$, where $\vec{r} = x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k}$, $r = |\vec{r}|$.

(9) Find $\nabla \cdot \left(\frac{\vec{r}}{r^3}\right)$, where $\vec{r} = x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k}$, $r = |\vec{r}|$.

(10) State laws of Boolean Algebra .

(11) State laws of complements in Boolean Algebra .

(12) If $a + x = b + x$ & $a + x' = b + x'$ then prove that $a = b$.

Que.3 (a) A rectangular box open at the top is to have a volume of $32m^3$. Find the dimension of box so that the total surface area is minimum .

(b) Find the maxima and minima for the function $x^3 + y^3 - 3x - 12y + 20$, if they exist .

OR

ue.3 (c) Investigate the maxima and minima of the function $f(x, y) = x^3 + y^3 - 63(x + y) + 12xy$.

(d) Show that $2x^4 - 3x^2y + y^2$ has neither a maximum nor a minimum at $(0, 0)$.

ue.4 (a) Prove that $f(x, y, z) = \frac{y}{x^2 + y^2}$ is Harmonic function.

(b) Find direction derivative of $f(x, y, z) = 4xz^3 - 3x^2y^2z$ at point $(2, -1, 2)$ in the direction of $\vec{a} = 2\vec{i} - 3\vec{j} + 6\vec{k}$.

OR

e.4 (c) Prove that $f(x, y, z) = \tan^{-1}\left(\frac{y}{x}\right)$ is Harmonic function.

(d) Prove that $\nabla\left(\frac{1}{r}\right) = -\frac{\vec{r}}{r^3}$, where $\vec{r} = x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k}$, $r = |\vec{r}|$.

(e) Find gradient of $f(x, y) = (x^2 + y^2 + z^2)^2$ at point $(1, 2, 3)$.

5 (a) Prove that $\nabla^2(fg) = f\nabla^2g + g\nabla^2f + 2\nabla f \cdot \nabla g$.

(b) Prove that $\nabla \cdot (\vec{u} \times \vec{v}) = \vec{v} \cdot (\nabla \times \vec{u}) - \vec{u} \cdot (\nabla \times \vec{v})$.

(c) If $f(x, y) = \log(x^2 + y^2)$ then prove that $\nabla \cdot (\nabla f) = \nabla^2 f = 0$.

OR

(d) Prove that $\nabla \cdot (f\nabla g) = f\nabla^2g + \nabla f \cdot \nabla g$. Hence prove that $\nabla \cdot (f\nabla g - g\nabla f) = f\nabla^2g - g\nabla^2f$.

(e) Verify $\nabla \cdot (f\vec{v}) = f(\nabla \cdot \vec{v}) + \vec{v} \cdot \nabla f$ for $f = e^{xyz}$ and $\vec{v} = ax\vec{i} + by\vec{j} + cz\vec{k}$.

Que:6 (a) Prove that in Boolean algebra, every triple of elements a, b, c satisfies the identity $ab + bc + ca = (a + b)(b + c)(c + a)$.

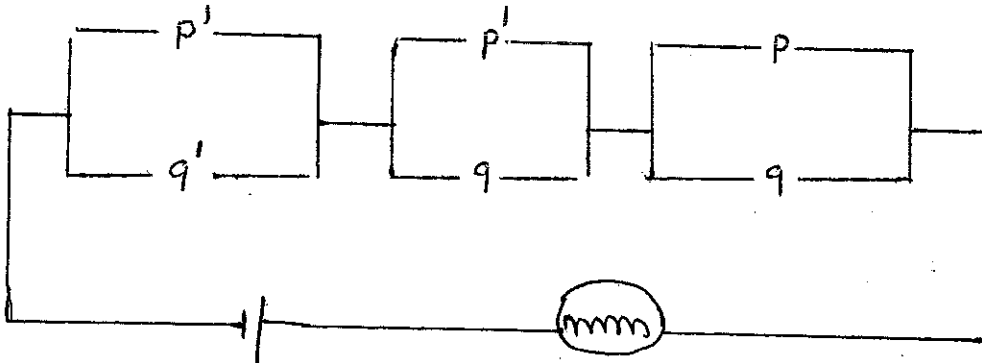
3

(b) Prove that in Boolean algebra B , Prove that $(a + b)' = a'b'$, $\forall a, b \in B$.

3

(c) Find the boolean function of switching circuit given below and simplify it.

4

OR

Que.6 (d) If $a \leq b$ in boolean algebra B , then prove that $a + bc = b(a + c)$, $\forall a, b, c \in B$.

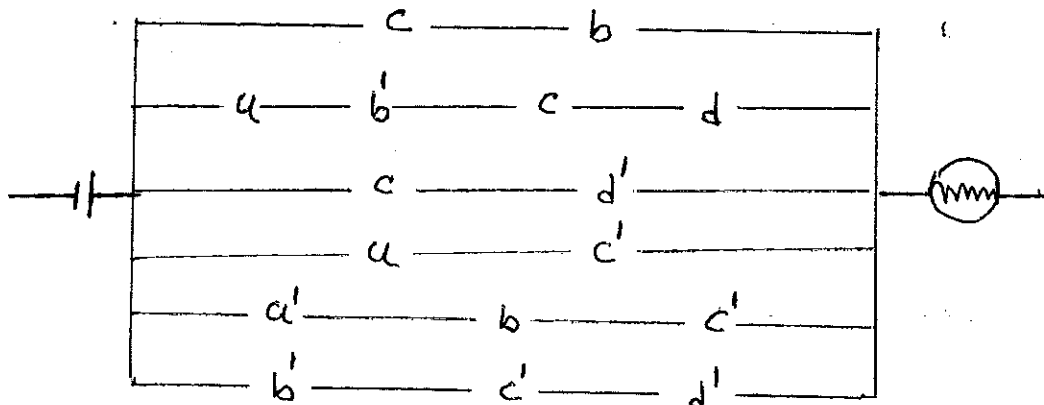
3

(e) In every Boolean algebra B , prove that $a(bc) = (ab)c$, $\forall a, b, c \in B$.

3

(f) Find the boolean function of switching circuit given below and simplify it.

4

[7/A-6]
૬૫૫

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Sc.(SEMESTER - IV) EXAMINATION - 2018
Tuesday , 24th April , 2018
MATHEMATICS : US04EMTH05
(Calculus and Algebra - 2)

Time : 10:00 a.m. to 12:00 noon.

Maximum Marks : 70

Que.1 યોગ્ય વિકલ્પનો ઉપયોગ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો .

10

(1) જો $f(x, y) \leq f(a, b)$, બધા જ $(x, y) \in E \subset R^2$ માં હોય ,તો બિંદુ (a, b) પાસે f ને હોય .

(a) લોકલ એક્સ્ટ્રીમ બિંદુ (b) ગ્લોબલ લઘુતમ (c) ગ્લોબલ મહત્તમ (d) અચળ કિંમત

(2) જો $E \subset R^2$ હોય અને $f : E \rightarrow R$ એ $(a, b) \in E$ પાસે એક ઘાતીય પાર્શીયલ વિકલન હોય તો $f_x(a, b) = f_y(a, b) = 0$. જો $A = f_{xx}(a, b)$ $B = f_{xy}(a, b)$ અને $C = f_{yy}(a, b)$ હોય અને હોય તો $f(a, b)$ લોકલ લઘુતમ થાય .(a) $AC - B^2$ and $A \leq 0$ (b) $AC - B^2 \geq 0$ and $A \geq 0$ (c) $AC - B^2 \leq 0$ (d) $AC - B^2 = 0$ (3) જો $f(x, y) = x^4 + x^2y + y^2$ હોય તો $f_{xy} = \dots\dots\dots$ થાય .(a) $2x^2$ (b) $2y$ (c) $4y$ (d) $2x$ (4) $\nabla f = \dots\dots\dots$ (a) $\sum_i \frac{\partial f}{\partial x_i}$ (b) $\sum_i \frac{\partial f}{\partial x}$ (c) $\sum_i x$ (d) કોઈ પણ નહીં(5) $\nabla \cdot (f\vec{v}) - f(\nabla \cdot \vec{v}) = \dots\dots\dots$ (a) $\vec{v} \cdot (\nabla f)$ (b) $\vec{v}(\nabla f)$ (c) $f \cdot (\nabla v)$ (d) $\vec{v}(\nabla \cdot f)$ (6) $\nabla \times (\nabla f) = \dots\dots\dots$

(a) 1 (b) 0 (c) -1 (d) કોઈ પણ નહીં

(7) $\nabla^2(fg) = \dots\dots\dots$ (a) $f\nabla^2g - 2\nabla f \cdot \nabla g - g\nabla^2f$ (b) $f\nabla^2g + 2\nabla f \cdot \nabla g + g\nabla^2f$ (c) $f\nabla^2g + \nabla f \cdot \nabla g + g\nabla^2f$ (d) કોઈ પણ નહીં(8) $\nabla \cdot (f\nabla g) = \dots\dots\dots$ (a) $f\nabla^2g + \nabla f \cdot \nabla g$ (b) $g\nabla^2f - \nabla f \cdot \nabla g$ (c) $f\nabla^2g - \nabla f \cdot \nabla g$ (d) કોઈ પણ નહીં(9) બુલિયન એલિજબ્રા માં $a + a = \dots\dots\dots$ થાય .(a) 1 (b) 0 (c) $2a$ (d) a (10) બુલિયન એલિજબ્રા માં $a \cdot (a + b) = \dots\dots\dots$ થાય(a) b (b) a (c) $a+b$ (d) $a \cdot b$

Que.2 નીચેના પ્રશ્નના જવાબ આપો. (ગમેતે દસ)

20

(1) $y^2 + x^2y + x^4$ ના સ્ટેસ્નરી બિંદુઓ શોધો .(2) $(y - x)^4 + (x - 2)^4$ ના સ્ટેસ્નરી બિંદુઓ શોધો .

[P. T. O.]

(1)

(3) $x^3y^2(1-x-y)$ ના સ્ટેસ્નરી બિંદુઓ શોધો .

(4) વ્યાખ્યા આપો : વિકલ (differential) ઓપરેટર, ∇f , લાખ્લાસ નું સમીકરણ, યુનિટ નોર્મલ સદીસ .

(5) સાબિત કરો કે $\nabla(fg) = f\nabla g + g\nabla f$ થાય .

(6) $z^2 = 4(x^2 + y^2)$ પ્રુસ્કનો $(1, 0, 2)$ બિંદુ પાસે યુનિટ નોર્મલ સદીસ શોધો .

(7) $\text{Curl } \vec{v}$ શોધો, જ્યાં $\vec{v} = r|\vec{r}|^{-3}$, અને $\vec{r} = x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k}$, $r = |\vec{r}|$ છે .

(8) સાબિત કરો કે $\nabla \cdot (r^n \vec{r}) = (n+3)r^n$, જ્યાં $\vec{r} = x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k}$, $r = |\vec{r}|$.

(9) $\nabla \cdot \left(\frac{\vec{r}}{r^3}\right)$ શોધો, જ્યાં $\vec{r} = x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k}$, $r = |\vec{r}|$ છે .

(10) બુલિયન એલ્જિબ્રાના નિયમ લખો .

(11) બુલિયન એલ્જિબ્રામાં વ્યસ્તના (complements) નિયમ લખો .

(12) બુલિયન એલ્જિબ્રામાં જો $a + x = b + x$ & $a + x' = b + x'$ હોય તો સાબિત કરો કે $a = b$ થાય .

Que.3 (a) $32m^3$ કદ વાળું લંબ ચોરસ બોક્સ ઉપરથી ખુલ્લુ છે . જો આખો સરકેસ એરિયા લઘુતમ થાય તો બોક્સનું ડાઈમેન્શન શોધો . 5

(b) $x^3 + y^3 - 3x - 12y + 20$ વિધેય માટે મહત્તમ અને લઘુત્તમ કિંમત શોધો . 5

OR

Que.3 (c) $f(x, y) = x^3 + y^3 - 63(x + y) + 12xy$ વિધેય માટે મહત્તમ અને લઘુત્તમ કિંમત શોધો . 6

(d) $2x^4 - 3x^2y + y^2$ વિધેયને $(0, 0)$ બિંદુ પાસે મહત્તમ અને લઘુત્તમ કિંમત મળતી નથી . 4

Que.4 (a) સાબિત કરો કે $f(x, y, z) = \frac{y}{x^2 + y^2}$ હાર્મોનિક વિધેય છે . 5

(b) $f(x, y, z) = 4xz^3 - 3x^2y^2z$ નો $(2, -1, 2)$ બિંદુ પાસે અને $\vec{a} = 2\vec{i} - 3\vec{j} + 6\vec{k}$ ની દિશામાં ડાઈરેક્શનલ વિકલન શોધો . 5

OR

Que.4 (c) સાબિત કરો કે $f(x, y, z) = \tan^{-1}\left(\frac{y}{x}\right)$ હાર્મોનિક વિધેય છે . 4

(d) સાબિત કરો કે $\nabla \cdot \left(\frac{\vec{r}}{r^3}\right) = -\frac{\vec{r}}{r^3}$, જ્યાં $\vec{r} = x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k}$, $r = |\vec{r}|$. 3

(e) $f(x, y) = (x^2 + y^2 + z^2)^2$ માટે $(1, 2, 3)$ બિંદુ પાસે ∇f શોધો . 3

Que.5 (a) સાબિત કરો કે $\nabla^2(fg) = f\nabla^2g + g\nabla^2f + 2\nabla f \cdot \nabla g$. 4

(b) સાબિત કરો કે $\nabla \cdot (\vec{u} \times \vec{v}) = \vec{v} \cdot (\nabla \times \vec{u}) - \vec{u} \cdot (\nabla \times \vec{v})$. 3

(c) જો $f(x, y) = \log(x^2 + y^2)$ હોય તો સાબિત કરો કે $\nabla \cdot (\nabla f) = \nabla^2 f = 0$. 3

OR

Que.5 (d) સાબિત કરો કે $\nabla \cdot (f\nabla g) = f\nabla^2g + \nabla f \cdot \nabla g$. તેના ઉપરથી સાબિત કરો કે $\nabla \cdot (f\nabla g - g\nabla f) = f\nabla^2g - g\nabla^2f$. 5

(e) ચકાસો : $\nabla \cdot (f\vec{v}) = f(\nabla \cdot \vec{v}) + \vec{v} \cdot \nabla f$, જ્યાં $f = e^{xyz}$ અને $\vec{v} = ax\vec{i} + by\vec{j} + cz\vec{k}$ છે . 5

Que.6 (a) બુલિયન એલ્જિબ્રા માં દરેક a, b, c માટે સાબિત કરો કે $ab + bc + ca = (a + b)(b + c)(c + a)$ થાય .

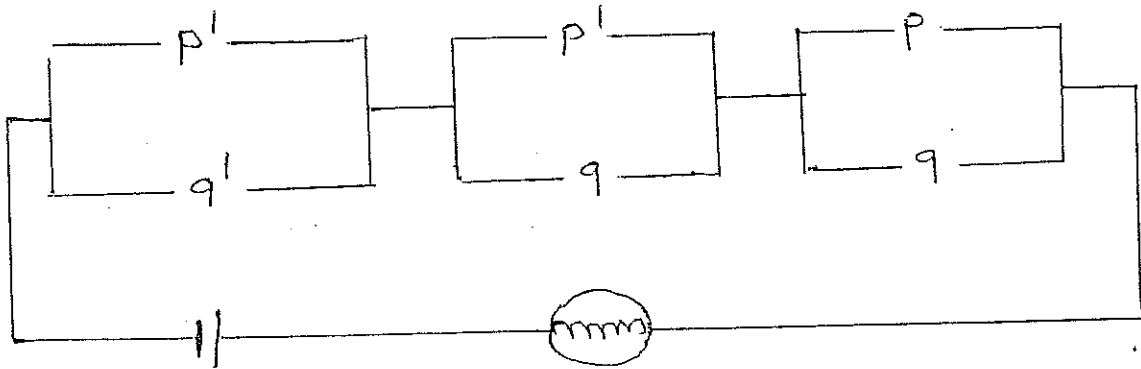
3

(b) બુલિયન એલ્જિબ્રા B માટે સાબિત કરો કે $(a + b)' = a'b'$, $\forall a, b \in B$.

3

(c) નીચે આપેલી સર્કિટ માટે બુલિયન વિધેય શોધો અને એને સિંપ્લિફાય કરો .

4

OR

Que.6 (d) બુલિયન એલ્જિબ્રા B , જો $a \leq b$ હોય તો સાબિત કરો કે $a + bc = b(a + c)$, $\forall a, b, c \in B$.

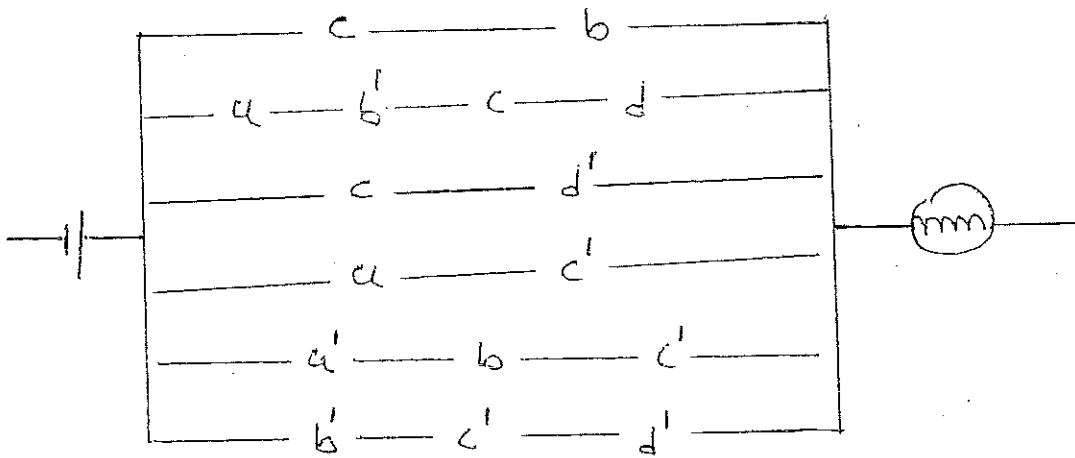
3

(e) બુલિયન એલ્જિબ્રા B માટે , સાબિત કરો કે $a(bc) = (ab)c$, $\forall a, b, c \in B$.

3

(f) નીચે આપેલી સર્કિટ માટે બુલિયન વિધેય શોધો અને એને સિંપ્લિફાય કરો .

4

_____ x _____

